

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Advent 3 (13. 12. 2017)

Zjavenie Jána 2, 12 – 17

Anjelovi pergamonského cirkevného zboru napíš: Toto hovorí Ten, ktorý má ostrý dvojsečný meč: Poznám tvoje skutky, viem kde bývaš: tam, kde je trón satanov a že sa pridáš môjho mena a nezaprel si vieru vo mňa ani v dňoch, keď Antipasa, môjho verného svedka zabili u vás, kde býva satan. Mám však niečo málo proti tebe, že tam máš ľudí pridŕžajúcich sa učenia Balámovho, ktorý učil Baláka dávať pohoršenie synom izraelským, aby jedli z mäsa obetovaného modlám a smilnili. Tak aj ty máš ľudí, ktorí sa podobne pridŕžajú učenia mikulášencov, čo nenávidím. Kajaj sa teda! Ak nie, prídem rýchlo na teba a budem bojovať proti nim mečom svojich úst. Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí cirkevným zborom! Kto zvíťazí, tomu dám jesť zo skrytej manny a dám mu biely kamienok, na kamienku napísané nové meno, ktoré nepozná nik, iba ten, čo ho dostane.

Bratia a sestry

Tretí cirkevný zbor, konkrétne v meste Pergamon dostal prívlastok zápasiaci. Mesto Pergamon leží v dnešnom Turecku. Pred 2 000 rokmi malo približne 120 000 obyvateľov. V jeho územnom obvode boli vybudované tri chrámy: 1. chrám bol venovaný cisárovi Augustovi. 2. chrám bol venovaný cisárovi Trajánovi a 3. chrám bol venovaný cisárovi Serverovi.

V tomto meste mal rovnako obrovský oltár aj najvyšší rímsky boh Zeus, na ktorom sa každodenne prinášali veľké spaľované obete, ktorých obetný dym stúpал k nebesiam. Okrem toho bolo v meste zakorenené silné uctievanie boha Asklépia, ktorý bol považovaný za gréckeho boha lekárstva. Jeho symbolom bola palica ovinutá hadom. Tento symbol sa dodnes používa v lekárnach, alebo je umiestnený aj na sanitkách.

Kedy vznikol cirkevný zbor v Pergamone, nevieme. V liste je písané, že kresťania majú svoje poslanie vedľa „trónu satanovho“. Preto ich služba evanjelia je dôležitá práve v takomto pohanskom meste. *Anjelovi pergamonského cirkevného zboru napíš: Toto hovorí Ten, ktorý má ostrý dvojsečný meč: Poznám tvoje skutky, viem kde bývaš: tam, kde je trón satanov a že sa pridáš môjho mena a nezaprel si vieru vo mňa ani v dňoch, keď Antipasa, môjho verného svedka zabili u vás, kde býva satan.*

Pán Ježiš sa tu označuje ako ten, ktorý má ostrý dvojsečný meč. Do Pergamonu má sám prísť bojovať s týmto ostrým dvojsečným mečom a oddeliť tak dobro od zla. V liste Židom v 4. kapitole sa píše: *Lebo slovo Božie je živé a mocné a je ostrejšie ako ktorýkoľvek ostrý dvojsečný meč a preniká až do rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špičiek a je schopné posudzovať hnutia a zmýšľania srdca.*

Božie slovo má veľkú moc. Pán Ježiš ho berie do svojich rúk a robí ho živým v našich životoch. Na jednej strane nás jeho prostredníctvom potešuje. Na druhej strane zase napomína.

V liste do Pergamonu sa ďalej píše o tom, že je v ňom umiestnený trón satanov. Z toho vyplýva, že je to 1. pre mesto Pergamon zvláštne. 2. pre kresťanov nebezpečné. 3. o tejto skutočnosti ľudia vedia aj po celom okolí. Pravdepodobne tu bude narážka na kult pohanského boha Asklépia. Práve jemu sa v staroveku pripisovali mnohé uzdravenia. Dokonca sa tvrdilo, že niektorí ľudia vďaka Asklépionovi vstali z mŕtvych. Preto ho mnohí ľudia označovali za Spasiteľa. Ale pre kresťanov bol jediným Spasiteľom Ježiš Kristus. Mnohí kresťanskí myslitelia vo vtedajšej dobe varovali kresťanov pred uctievaním boha Asklépia. Jeho symbol, palica ovinutá hadom, sa dávala od súvislosti s darom – satanom a jeho mocou. Do Pergamonu prichádzali veľké púte fanatických uctievačov boha Asklépia. Tento spôsob predstavoval pre kresťanov veľké nebezpečenstvo. Pompézne pohanské procesie mohli pôsobiť príťažlivým dojmom na niektorých kresťanov a zároveň dav ľudí mohol nútiť kresťanov zhromažďovať sa na takejto procesii. Preto je veľká pochvala adresovaná pre cirkevný zbor v tomto meste, že sa drží iba mena Kristovho. Nezrieka sa svojej viery, aj keby mali kresťania svoj život položiť za Krista. Svojej viery sa držali aj v čase Antipasa. Tento kresťan pravdepodobne nebol odsúdený riadnym súdom, ale fanatický dav uctievačov Asklepie ho zavraždil.

V závere 13. verša sa vysvetľuje, prečo práve v Pergamone sa odohrali takéto udalosti. Pretože je tam umiestnený „trón satanov“. Pergamonskí veriaci sú teda vzorom pre ostatných kresťanov, aby vytrvali vo svojej viere.

V súčasnosti sa tiež seriózná lekárska veda mieša s mnohými šarlatánmi, ktorí chcú ľuďom pomáhať mnohými podozrivými prostriedkami. Jedná sa o rôznych liečiteľov, veštcov, psychotronikov a pod...

Mám však niečo málo proti tebe, že tam máš ľudí pridŕžajúcich sa učenia Balámovho, ktorý učil Baláka dávať pohoršenie synom izraelským, aby jedli z mäsa obetovaného modlám a smilnili. Tak aj ty máš ľudí, ktorí sa podobne pridŕžajú učenia mikulášencov, čo nenávidím. Kajaj sa teda! Ak nie, prídem rýchlo na teba a budem bojovať proti nim mečom svojich úst.

Aj keď veriaci kresťania v Pergamone odolávali kultu boha Asklépia, predsa len neboli vo svojej horlivosti za Božie veci dôslední. Pán Ježiš mal niečo máličko proti nim. Medzi veriacimi kresťanmi sa rozširovalo určité falošné učenie a vedúci cirkevného zboru sa proti tomu nepostavili. Práve toto im Pán Ježiš vyčíta. Preto úlohy farára, dozorca, kurátora, presbyterov sú veľmi dôležité. Oni majú byť strážcami pravej viery, zároveň tými, ktorí sa postavlia proti všetkému zlému a falošnému, čo by sa šírilo medzi veriacimi. Ak to neurobia, Pán Ježiš ich raz bude súdiť za ich ľahkovážny postoj k duchovným záležitostiam.

V prípade Pergamonského cirkevného zboru sa jedná o sektu učenia Balámovho. Nevieme presne, o akú sektu ide. S Balámovým menom sa stretávame v Biblii na tom mieste, keď izraelci po 40 rokoch putovania po púšti sa začali spájať so ženami moábkami, ktoré ich odvádzali od pravej viery v Pána Boha. Stalo sa tak podľa 4. Mojžišovej na radu Balámovu.

V liste sa ďalej píše o smilstve a o mäse obetovanom modlám. Prívrženci Balámovej sekty pravdepodobne navádzali kresťanov k zúčastňovaniu sa na rituálnych obetách v pohanských chrámoch. Kresťan má podľa evanjelia vnútornú slobodu jesť hocikaké jedlo. Lenže neúčast na týchto obetách v pohanských chrámoch mala aj iný zmysel. Každý pohanský chrám mal tzv. kultické prostitútky. Boli to kňazky, ktorých úlohou bolo uspokojovať mužov, prinášajúcich obeť v takýchto chrámoch. Preto by sa ani v súčasnosti nemali kresťania zdržovať na miestach, kde sa robia nemravnosti, ktoré by ich mohlo odvieť na iný štýl života.

V liste sa ďalej spomínajú mikulášenci. Tí sa spomínali aj v liste do Efezu. V Pergamone to pravdepodobne boli tí istí vyznávači Balámovho učenia. Títo sektári sa navonok tvárili ako kresťania. Ale svojím spôsobom života, svojimi dôrazmi mohli pomýliť ostatných kresťanov. Preto sa má cirkevný zbor v Pergamone postaviť proti ich falošným náukám, aby sa tento hriech nerozširoval ďalej medzi veriacich ľudí.

V záverečnom 17. verši čítame: *Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí cirkevným zborom! Kto zvíťazí, tomu dám jesť zo skrytej manny a dám mu biely kamienok, na kamienku napísané nové meno, ktoré nepozná nik, iba ten, čo ho dostane.* Kto má teda dobrý duchovný sluch, počul, čo k nemu Pán Ježiš hovoril. Manna je zobrazená v Biblii pri 40 ročnom putovaní izraelcov po púšti. V prípade nášho listu sa sám Pán Ježiš Kristus stáva nebeskou mannou, nebeským večným chlebom. On to aj povedal slovami: *Ja som chlieb života, kto prichádza ku mne, nikdy nebude lačniť a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.* Každý kresťan, ktorý prijme Božie slovo, zasýti duchovný hlad svojej duše.

Počuli sme aj slová o bielom kamienku, ktorý dostane kresťan a kde bude napísané nové meno. Pred 2 000 rokmi sa na mnohých športových podujatiach dostával ako odmena vavrínový veniec. Zároveň víťaza odmenilo aj mesto, ktoré reprezentoval. Vedúci závodu mu dal po víťazstve malý kamienok, na ktorý napísal jeho meno. To bol doklad o víťazstve. Tento kamienok mu dával právo prihlásiť sa o pocty, ale aj o odmeny zasľúbené víťazovi.

Takýto kamienok pre kresťana znamená večnú odmenu v kráľovstve Božom pre tých, ktorí vytrvajú vo svojej viere. Na kamienku má byť napísané nové meno. V Biblii je na niektorých miestach napísané, že raz dostaneme v nebi nové meno.

Preto kto počul čo mu dnes Pán Ježiš hovoril do života, nech sa toho ďalej aj drží. Každý, kto odolá falošným učeniám siekt a zachová si vieru v Pána Ježiša Krista, bude sytený mannou – živým Božím slovom. Po smrti raz dostane nové meno, nové telo a večnú odmenu v nebesiach. Deje sa tak vďaka bielemu kamienku živej viery, ktorú nosil počas života v srdci.

AMEN.